

**Miért
fontos a licenc?**

Köszönjük, hogy érdeklődik a BSA licenclési útmutatója iránt

Versengő gazdaságunkban a szoftverek használatát szabályozó licenck is egyre összetettebbek. A szoftverlicenck igyekeznek kielégíteni mind a magán-személyek, mind a szervezetek különböző típusainak igényeit – az egyszerű kattintással történő elfogadástól a bonyolultabb, egyénileg kialakított megállapodásokig. A rugalmasság és a választási lehetőségek száma évről évre nő.

A szoftver fontosságának és a szoftverlicenclés fajtáinak megértése nagymértékben befolyásolhatja az üzleti döntések meghozatalát is. Amennyiben jobban odafigyel meglévő eszközeire, hatékonyabban használhatja azokat cége eredményességének növelésére.

Ezzel egyúttal az ország gazdasági erejét is növeljük. A gazdasági növekedés egyik motorjaként az IT szektor világszerte évente több százmilliárd dollárt fizet adó formájában, ezáltal elősegítve az olyan közszolgáltatások nyújtását, mint például az oktatás vagy az egészségügyi ellátás. Az elmúlt 30 év folyamán a technológiai innováció és a szoftverfejlesztések jótékonyan befolyásolták életünk szinte minden területét. Az üzleti szoftvereket gyártó cégek hozzájárulása önmagában is sokat lendített az innováción, javította a költséghatékonyaságot és az eredményességet a munkahelyeken, új munkahelyeket teremtett és bővítette a tanulási lehetőségeket. Amennyiben kizárólag legális üzleti szoftvereket használ, Ön is hozzájárul ahhoz, hogy a fejlesztők a világ minden táján továbbra is minőségi, korszerű szoftvereket állíthassanak elő, amelyekkel képesek jobba tenni a világot.

A BSA a világ vezető üzleti szoftverkiadóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait védi és képviseli. A szellemi alkotások és az eredeti ötletek, a kreatív szellemi befektetés és a fejlesztéssel töltött hosszú órák eredményeként születtek meg, mindezt pedig a fejlesztőcégek legértékesebb „befektetéseit” – tehetséges alkalmazottai biztosították. A helyi vállalkozások, különösen pedig a szoftvermérnökök jelentős időt és szellemi tőkét fordítanak az új technológiai innovációk kifejlesztésére. A szoftverlicenc formájában megjelenő szellemi alkotásokat megillető védelem azt a biztonságot nyújtja ezeknek az újítónak, hogy kemény munkájuk után hozzájutnak a megérdemelt elismeréshez.

Teljeséggel tisztában vagyunk azokkal a nehézségekkel, amelyeket az információs gazdaság minden lehetőségének kiaknázásához le kell gyűrnünk. Ezek közé a nehézségek közé tartoznak a szoftverlicencceléssel kapcsolatos különböző félreértések is. Jónéhány szervezet, illetve azok alkalmazottai hajlamosak arra, hogy lazán kezeljék, vagy akár teljesen figyelmen kívül hagyják a licenccelési eljárást. Talán alulbecsülik a licenccelés, és pusztán az IT vezető vagy a beszerzési osztály felelősségének tekintik. Mások úgy vélik, hogy a felhasználónak nemcsak használati, hanem egyben tulajdoni joga is van a szoftverre vonatkozóan.

A licenccelés megértése és a szoftvergazdálkodás bevezetése elsőrendű érdek. Ennek felismerése költség-hatékonyságot és optimális technikai támogatás elérését teszi lehetővé, és elősegíti, hogy megalapozott döntéseket hozzon eszközeit illetően.

Jogi szempontból is fontos a szoftverlicenccék megértése és elfogadása. A megfelelő és érvényes licencc hiánya, illetve a feltételek be nem tartása törvénysértéshez vezethet, amely jelentős következményeket vonhat maga után.

A BSA megalakulása óta azon dolgozik, hogy az emberek értéknek tekintsék a szoftvereket. Ennek pontosan az ellenkezője történik, amikor azokat illegálisan másolják és terjesztik. A BSA a különböző oktatási programok szervezésével, illetve a szerzői jog védelmére vonatkozó törvények támogatásával jelentős sikereket ért el. Mégis, számtalan tennivaló van még annak érdekében, hogy új szellemi alkotásokhoz fűződő szabványok védjék a kreatív alkotásokat, miközben a folyamatos technológiai innovációt és a versenyképes választás lehetőségét is biztosítják.

Ezen útmutatónak az a célja, hogy segítse Önt a licenccelés alapjainak megértésében. Kérjük, alaposan olvassa át. Bár jónéhány szoftvergyártó és licencc típus közül választhat, a licenccelési struktúrák között sok hasonlóság is felfedezhető. Az Ön felelőssége, hogy megértse a licencc rendelkezéseit, pontosan úgy, mint bármely más szerződés esetében.

Büszkék vagyunk arra a szerepre, amelyet tagjaink a termelékenység növelésében és életkörülményeink javításában játszanak. Izgatottan várjuk ennek a dinamikus iparágak a további fejlődését is.

Hogy minél inkább kielégíthessük az Ön igényeit is, kérjük, bizonyosodjon meg arról, hogy Ön és vállalkozása tisztában van azzal, miért fontos a licenccelés.

**Miért
fontos a licenc?**

Minden vállalkozás és magánszemély elfogadja, hogy az élet különböző területein mind nekik, mind pedig vállalkozásuknak be kell tartaniuk a szabályokat. Vegyük például egy autó üzemeltetésére vonatkozó szabályokat. Általában először arról kell gondoskodnunk, hogy érvényes vezetői engedély, érvényes kötelező biztosítás, és a vonatkozó adók megfizetésének igazolása rendelkezésünkre áll.

Tudjuk, hogy amennyiben nem teszünk eleget ezen követelményeknek, jogi kockázatoknak, anyagi veszteségnek, sőt, legrosszabb esetben akár komoly büntetésnek tesszük ki magunkat.

Ezek után érthető a kérdés: miért van az, hogy a világon jelenleg használt üzleti szoftvereknek mintegy harmada illegális, vagyis ezeket a szoftver kiadójának érvényes licence nélkül használják? Ez nem feltétlenül jelenti, hogy ezek a személyek vagy szervezetek szándékosan szegik meg a törvényeket, mégis, a fenti esetben a szándéktól függetlenül komoly jogi és anyagi következményekkel kell szembenézzenek.

A feltalálók és vállalkozók tisztában vannak termékeik, szolgáltatásaik és szellemi alkotásaik értékével, és mindent megtesznek érdekeik védelmében. A védjegyek és a márkajelzések védelme például igen fontos lépés annak biztosítása érdekében, hogy az ötleteket és termékeket mások ne másolhassák.

Hasonlóképpen a szoftvergyártók is jogosultak ahhoz ragaszkodni, hogy a felhasználók tartsák be a szoftverhasználatot szabályozó licenc-megállapodásokat.

Jelen licenclési útmutatót gyakorlati segítségnek szántuk, amely segít megérteni a szoftverlicenclést és betartani a jogszabályokat. A Business Software Alliance (BSA) tagvállalatai is közreműködtek abban, hogy a licenclést illető leggyakoribb félreértéseket és a bonyolultabb pontokat tisztázzuk.

A következő fejezetek segíthetnek Önnek abban, hogy jobban kiismerje magát a licenclés világában:

- **Mi a szoftverlicenc?**
- **Megfelelőség**
- **A különböző licenctípusok megértése**
- **Fontos pontok**
- **További információk és források**

A szoftver kreatív alkotás, és más művekhez hasonlóan – könyvek, filmek és zene – szerzői jogi védeltséget élvez. A szoftverlicenc testesíti meg a szoftver kiadójának engedélyét arra, hogy a felhasználó a szoftvert a számítógépére telepíthesse és használhassa.

A licenc tartalmazza a szoftver használatára vonatkozó feltételeket, ideértve a licenccelt jogok kiterjedését, és minden vonatkozó korlátozást, mint például a felhasználás helye vagy célja, vagy a hozzá kapcsolható hardver. A licenc-megállapodás áttekintésekor láthatjuk, hogy a licenc általában a termék meghatározását, az elfogadás és a jótállás feltételeit tartalmazza. Az összetettebb megállapodások a végrehajtás ütemezésére, a titoktartásra és a fizetési feltételekre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazhatnak.

Általában a szoftverlicenc nem kizárólagos jogot biztosít a felhasználónak arra, hogy a kiadó szoftverének egy példányát meghatározott számú végfelhasználó használja. Egyúttal – ha kifejezetten másképp nem rendelkezik – megtiltja a szoftver másolását és terjesztését további számítógépek vagy felhasználók számára.

A szoftverlicenc formájától, illetve a szoftver megszerzésére irányuló tranzakció típusától függetlenül mindig alaposan olvassa el a licencet, hogy tisztában legyen az Önt megillető jogokkal. Ismerje meg továbbá országa szerzői jogi szabályait is.

Mi a szoftverlicenc?

Licenccel kapcsolatos félreértések

Sok félreértés övezi a szoftverekkel kapcsolatos „tulajdonjogot” és szerzői jogokat. Az üzleti szoftverek esetében a licenc tulajdonosa soha nem ruházza át a felhasználóra a szoftver tulajdonjogát. Ehelyett a felhasználó arra szerez jogot, hogy a szoftvert a vonatkozó jogszabályoknak és a licenc tulajdonos által meghatározott feltételeknek megfelelően használja. Ez alól kivétel az lehet, ha a magánszemély vagy cég részére egyedi szoftver került kifejlesztésre.

Egy másik gyakori félreértés a „freeware” (ingyenes szoftverek), vagy a felhasználó számára ingyenesen felkínált szoftverek korlátlannak tekintett felhasználási lehetőségét érinti. Ezek a szoftverek is szerzői jogi védelem alatt állnak, ezért például megtilthatják a felhasználó részére a szoftver kódjának kiegészítését. Mindig ellenőrizze a szoftvergyártónál az egyedi szoftverre vonatkozó felhasználási feltételeket, amennyiben bizonytalan a szoftver felhasználási kereteit illetően.

A licenc igazolása

A cégek gyakran nem járnak el elég körültekintően, és nem őrzik meg a vásárlást igazoló dokumentumokat, például a számlát. Vállalkozása számára létfontosságú, hogy igazoltan rendelkezzen érvényes licenccel minden szoftvereszköze tekintetében. Ennek hiányában jogi eljárások indulhatnak, melyek eredményeként vállalkozása további licencek megvásárlására kényszerülhet. A vásárlás és a felhasználás jogszerűségének igazolása érdekében tartsa szoftvernyilvántartását naprakészen, és biztosítsa, hogy vállalkozása rendelkezzen a következőkkel:

- Az eredeti adathordozó (CD ROM és/vagy floppy lemezek)
- A licenc dokumentáció, melyet gyakran „Végfelhasználói Licenc-megállapodásnak” neveznek (End User Licence Agreement, EULA)
- Eredetiséget bizonyító tanúsítvány
- Használati útmutatók és kézikönyvek
- Az interneten kötött licenc-megállapodások kinyomtatott példányai

Tartsa meg a vásárlás eredeti időpontját igazoló számlát, hiszen egy esetleges ellenőrzés során szüksége lehet ezekre.

Mennyiségi licencmegállapodások esetén a felhasználók birtokában általában egy „Licenc-megállapodás” (Licence Agreement), vagy a licencet igazoló más dokumentum van, amely valamennyi licencelt szoftvert felsorol. Ezen dokumentációk mellett is szükség van azonban a számlákra és az internetes dokumentumok kinyomtatott példányaira, amelyekből megállapítható, hogy mely szoftver tartozik a megállapodás hatálya alá.

A megfelelő szoftvereszköz-kezelő program alkalmazása elősegíti cége szoftverlicenc információinak és dokumentumainak kezelését. A szoftvereszközök kezeléséről és a szoftvernyilvántartásról szóló további információkért látogassa meg a BSA honlapját – www.bsa.org - ahonnan a „Szoftvergazgalkodási útmutató” című kiadványt is letöltheti.

A legtöbb országban – köztük Magyarországon is – a cég jogszabályoknak való megfeleléséért végső soron a cég vezetői és tulajdonosai felelősek. A cég létfontosságú érdeke, hogy megfelelő szoftvergazdálkodási eljárásokkal rendelkezzen.

Új alkalmazottak felvételekor munkáltatóként győződjünk meg arról, hogy a munkaszerződés tartalmazza az alkalmazott azirányú felelősségét, hogy az illető a munkahelyen betartja a szerzői jogi szabályokat. Követendő példa lehet a céges szoftverhasználati szabályzat megléte, melyből minden alkalmazott egy példányt kézhez is kap. Egyes cégek ezt a szabályzatot is az alkalmazottak munkaszerződésének részévé teszik.

Megfelelőség

Az alkalmazottak korlátlan internet-hozzáférése is kockázatot jelenthet. A legtöbb országban azért is felelősséggel tartoznak a cégek, ha alkalmazottaik töltenek le illegális szoftvereket az internetről. Ez a cégvezetők számára börtönbüntetést vagy jelentős pénzbüntetést is jelenthet. A jogi következményeken túlmenően a jogosulatlanul használt szoftver az akár rendszerösszeomlást is előidézőni képes vírusok veszélyének teheti ki a hálózatot és üzleti titkait. A szoftverkiadók szellemi alkotásokhoz fűződő jogainak megsértését elkerülheti, ha a személyi és hálózatba kapcsolt számítógépeken a letöltési lehetőségek korlátozottak..

A munkahelyen előforduló szoftveralkalmazkodás formái a következők lehetnek:

- A legálisan megvásárolt szoftver feltelepítése a licenc által megengedettnél több számítógépre
- Jogosulatlan másolatok készítése és terjesztése
- Az otthonról hozott szoftvereknek a munkahelyi számítógépekre történő telepítése
- Illegális szoftverek letöltése az internetről, például peer-to-peer (P2P) hálózatokról
- Harmadik személyek számára olyan szoftverek telepítésének engedélyezése a céges számítógépekre, amelyekhez Ön nem rendelkezik megfelelő licenccel
- A szoftvernek a licenctől eltérő használata

Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy nem az számít, hogy használták-e a szoftvert vagy sem. Ne felejtjük: a program telepítésekor a szoftverről másolat kerül a számítógép merevlemezére, vagy az eltárolódik a memóriában. A telepítéshez is érvényes licencre van szükség. Amennyiben kételyei vannak egy, már telepített szoftver licenccfeltételeit illetően, egyeztessen a szoftver kiadójával.

A szoftvergyártók jogi orvoslatozt vehetnek igénybe az illegális vagy licenc nélküli szoftverek felhasználói ellen. Általában a következő jogi lépések történhetnek:

- A bíróság olyan határozatot bocsáthat ki, amely a felhasználót a jogsértő tevékenység – a szoftver használatának – abbahagyására kötelezi (pl. a jogsértő program letöltésével, illetve helyette megfelelő licenccel rendelkező szoftver feltelepítésével).
- A bíróság kompenzáció vagy egyéb költségek megfizetésére is kötelezheti a felhasználót. A „kompenzáció” lehet kártérítés, vagy a jogsértéssel elért nyereség visszatérítése. Amennyiben a bíróság megállapítja, hogy a szoftverkiadó szerzői jogait megsértették, akkor az megválaszthatja, hogy a kompenzáció mely formáját igényli.

A licenccnek a felelősségre vonás után történő megvásárlása önmagában már nem oldja meg a problémát. Amennyiben illegális szoftverhasználat merült fel, a gyártó jogosult a jogi eljárásokat megindítani.

**A különböző
licenctípusok megértése**

A különböző licencszerződések megértése időnként nem túl egyszerű, habár a licencekben szereplő feltételek nagyrészt hasonlóak. Ennek ellenére, mivel a licenelési formák termékenként és ügyletenként is eltérőek lehetnek, kétség esetén egyeztessen a szoftver kiadójával.

Alapvetően kétféle licenc létezik: az „egy felhasználós vagy desktop” és a „több felhasználós vagy mennyiségi” licenkek. A több felhasználós liceneket nevezik mennyiségi licenkeknek, mivel ezek egy alkalmazást több példányban engednek használni. Ezek olyan, összetett licenc-megállapodások, melyek feltételeiről a felhasználó szervezetek egyedileg egyeznek meg a szoftverkiadóval.

Egy felhasználós licenkek

Az egyéni liceneket általában végfelhasználói licenc-megállapodásnak nevezzük (EULA). Ezek a licenkek találhatóak a dobozos szoftverek mellett, melyeket a felhasználók tipikusan a kiskereskedőtől vásárolnak meg. Ilyen liceneket találhatunk az olyan számítógépek mellett is, melyeket előre feltelepített szoftverrel együtt, vagy amelyeket az interneten keresztül vásárolunk meg. Ezen licenkek esetében általában egy kattintás elég a feltételek elfogadásához, és így ezek nem igényelnek aláírással ellátott írásbeli megállapodást. A dobozos termékek általában tartalmazzák a csomagolt szoftvert, a regisztrációs kártyát és esetleg egy használati útmutatót. A papír alapú EULA azonban ma már egyre ritkább. A legtöbb kiadó elektronikus formában csatolja az EULA-t a CD ROM-on, mely így a szoftver telepítésekor jelenik meg. Amennyiben a felhasználó nem fogadja el a licenc feltételeit, a telepítési folyamat megszakad.

Azokhoz a számítógépekhez, melyeket a hardvergyártók „előre telepített szoftverekkel” látnak el, szintén jár a papíralapú vagy az elektronikus EULA. Amennyiben kétségei vannak, mindig egyeztesse a felhasználás egyedi feltételeit a rendszer szállítójával.

Mennyiségi licenkek

A mennyiségi licenkek egyértelműen különböznek az EULA-tól, hiszen ezek többszörös felhasználást tesznek lehetővé a nagyobb rendszerrel rendelkező szervezetek igényeinek megfelelően. Ezek a licenkek általában a szoftverkiadóval való tárgyalások és írásbeli megállapodás révén születnek meg. Ma már a szoftverkiadók többsége kínál mennyiségi licenelési konstrukciókat. A mennyiségi liceneket sokszor már az olyan szervezetek is igénybe vehetik, amelyeknek csupán két példányra van szükségük a szoftverből.

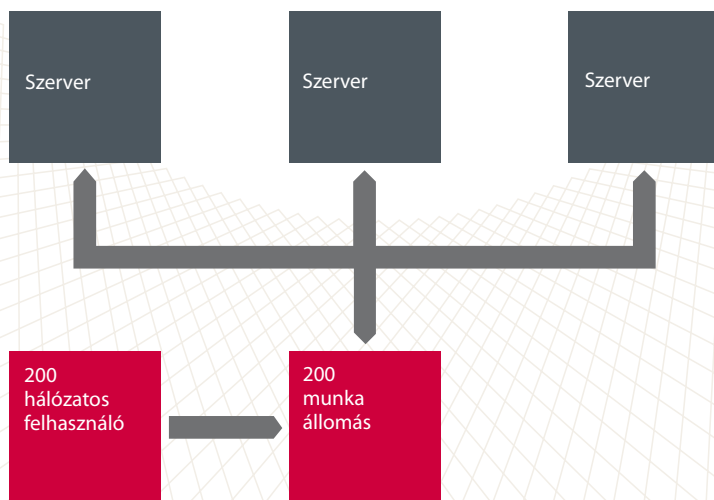
A mennyiségi licenc bizonyos esetekben feljogosíthatják a felhasználót a licenc időtartama alatti frissítések igénybe vételére is. A konkrét feltételekről mindig érdeklődjön a szoftverkiadónál.

Felhasználó/szerver licenkek

A mai, tipikusan hálózatokra épülő irodai környezetben bizonyos szerver szoftvereknél a felhasználónkénti/szerverenkénti licenkek terjedtek el. (A legtöbb esetben ezek mennyiségi alapú programok, melyekből azonban egyedi példányok is megvásárolhatók. Nem minden szerver esetében van szükség egyéni licenckre, erről szintén a szoftvergyártónál érdeklődjön.) Egyes szerver termékekhez és a hozzájuk kapcsolódó licenelési programokhoz azonban az szükséges, hogy a felhasználó rendelkezzen a szerverhez

1. ábra: Szerverenkénti („per server”) licenc

2. ábra: Felhasználónkénti („per seat”) licenc

való hozzáférést engedélyező licenccel, melyet átfogóan „hozzáférési licencknek” nevezünk.

Szerverenkénti („per server”) licenc

A szerverenkénti licenckek párhuzamos felhasználást tesznek lehetővé. Vagyis ezek olyan licenckek, amelyek azon felhasználók maximális számát adják meg, akik egyszerre férhetnek hozzá a rendszerhez.

Az 1. ábra egy 300 alkalmazottal rendelkező céget ábrázol. Az IT vezető arra számít, hogy a szerverhez egyszerre 100 felhasználó kíván majd hozzáférni. Ebből kifolyólag a megvásárolt licenc szerverlicenc, melyben a párhuzamos felhasználások száma 100-ra van korlátozva.

Felhasználónkénti („per seat”) licenc

Az ilyen licenckek esetében külön-külön licencre van szükség a szerverhez hozzáféréssel rendelkező minden egység (PC, stb.) esetében.

A 2. ábra egy másik céget mutat be, ahol 200 alkalmazott van és 3 szerver. Itt minden alkalmazott a főszerveren keresztül jelentkezik be, azonban szükségük van arra is, hogy hozzáféréssel rendelkezzenek egy vagy több másik szerverre is. A felhasználónkénti licenckek segítségével bármely felhasználó bármikor hozzáférhet bármely szerverhez.

Betűkép licenckek

Egyes grafikus szoftverek kiadói olyan szoftverlicencket kínálnak, melyek a betűtípusokat, illetve ezen betűtípusoknak a központi egységről a nyomtatóra való letöltését szabályozzák. A licenckelési formák a kiskereskedelmi típusoktól az összevont betűtípus

csomagokig terjednek, a felhasználási környezettől függően. Ezek a licenckek tehát azon nyomtatószoftverek számát határozzák meg, melyek a szoftverkiadó adott betűtípusát reprodukálhatják.

Párhuzamos licenckek

A párhuzamos licenckek a mennyiségi licenckek altípusai. Amint azt a nevük is sugallja, ezen licenckek azt engedélyezik a felhasználó számára, hogy a szoftvert egy meghatározott példányszámban meghatározott számú számítógépre telepítse, azonban egyben korlátozza azon felhasználók számát, akik a programot egyidejűleg futtathatják. Például tegyük fel, hogy a cég a terméket 100 számítógépre jogosult feltelepíteni, az adott terméket azonban egyidejűleg legfeljebb 50 felhasználó futtathatja. A hozzáférést általában licenckezelő szoftver segítségével ellenőrzik.

Helyszíni („site”) licenckek

A helyszíni licenckek a mennyiségi licenck-csoport globális megfelelői. Ezen licenckek egy adott földrajzi területen belül elhelyezkedő számítógépeken való telepítését engedélyezik. Ez különösen olyan, nagy szervezetek számára lehet hasznos, amelyeknek magas fokú felhasználói rugalmasságra van szükségük.

Alkalmazás szolgáltatói (Application Service Provider – ASP) licenckelés

Az ASP licenckelési modell olyan szoftveralkalmazások használatát engedélyezi, melyek távoli szervereken helyezkednek el, nem pedig a vállalkozáson belüli helyi számítógépeken vagy szervereken. Az ASP licenckemegállapodások tartalmazzák az ilyen típusú szoftver használatának feltételeit.

Oktatási és kormányzati licenck

Több olyan licenclési program is létezik, amelyet speciális csoportok, így például az oktatási intézmények (iskolák, főiskolák, egyetemek), kormányzati szervek, illetve jótékonyági és non-profit szervezetek részére alakítanak ki. Ezek a licenck általában igen speciális felhasználási feltételeket tartalmaznak. A jogosult szervezeteknek igazolniuk kell, hogy megfelelnek az oktatási vagy kormányzati kedvezmények feltételeinek. Ez a típusú licenc általában a számítástechnikai üzletekben árult, dobozos termékekre vonatkozik. Hasonlóképpen a diákoknak is igazolniuk kell jogosultságukat.

Fejlesztői és partner licenck

A szoftverkiadók a fejlesztők, kiskereskedők, vagy megoldásszállítók részére is kínálnak licenclési megállapodásokat. Az ilyen ajánlatok több szoftver több példányban való használatát is engedélyezhetik. Az így beszerzett szoftverek használatára egyedi feltételek vonatkozhatnak. Előfordulhat, hogy a szoftverlicenc csak fejlesztésre vagy tesztelésére terjed ki, üzleti használatára azonban nem. A licenc feltételeit ilyen esetben is gondosan tanulmányozzuk át, hogy tisztában legyünk azzal, melyek a megengedett felhasználási módok, illetve, hogy a licenc határozott időre szól-e.

Béta licenck

Bizonyos szoftververziók már a nyilvánosságra hozatal előtt a felhasználók rendelkezésére állhatnak használat és tesztelés céljából. A béta szoftverek terjeszté-

se korlátozott. Kérjük, a felhasználás feltételeit illetően ellenőrizze a szoftverkiadóval kötött megállapodást.

Jogi követelmények

A licenck feltételeire vonatkozó általános szabályok mindenhol nagymértékben hasonlóak: bármilyen eszközre telepített minden szoftverpéldányhoz kell rendelkezniünk érvényes licenccel.

Vegyük például a 3. ábrán látható ABC Tervező Vállalatot. A cég 5 személyi számítógéppel és 5 Macintosh számítógéppel rendelkezik. A PC-k két szerverhez kapcsolódnak, amelyből az egyiket levelezésre, a másikat általános fájlok tárolására használják. Az 5 Macintosht grafikai tervezésre használja a cég; ezekre tervezőszoftvereket telepítettek. A PC-k ezel szemben operációs rendszerrel és e-mail / szövegszerkesztő szoftvercsomaggal vannak ellátva. Annak érdekében, hogy ABC cég jogszerűen járjon el, és rendelkezzen minden szükséges licenccel, az alábbi licenc elemekre van szüksége:

5 operációs rendszer licenc a PC-kre,

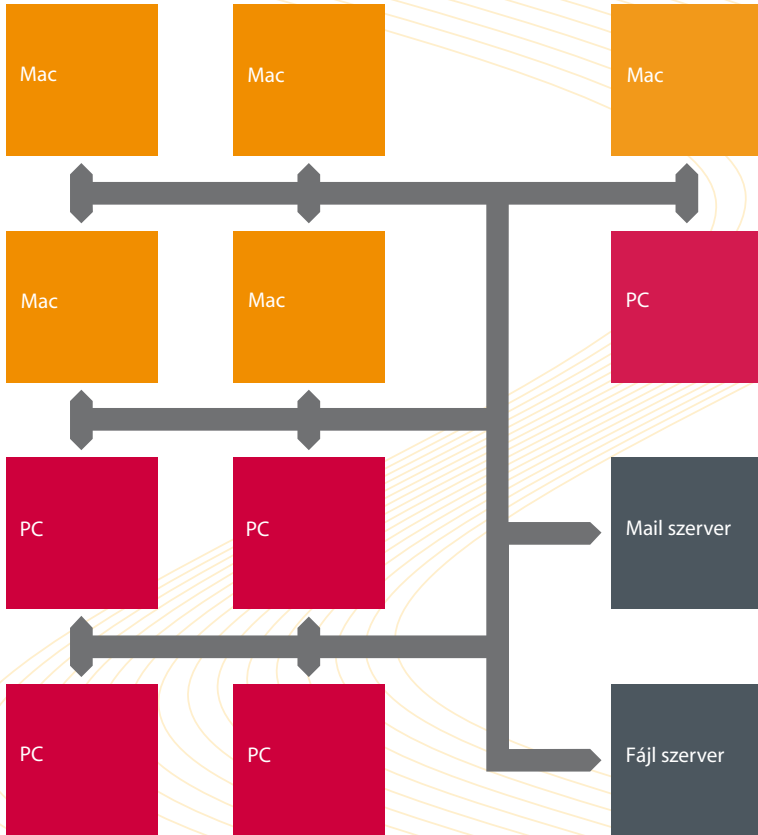
5 szövegszerkesztő / e-mail licenc,

5 operációs rendszer licenc a Macintoshokra,

5 tervezőszoftver-licenc a Macintoshokra,

2 szerver licenc,

10 kliens hozzáférési licenc (client access licence, CAL), feltéve, hogy felhasználónkénti licencket alkalmaznak minden szerver esetében. Fentiek esetében jogszerű lesz a hálózatban szereplő valamennyi számítógép összekapcsolása.

3. ábra: Minta konfiguráció

A szoftverek licencelése viszonylag egyszerű. A kevésbé egyértelmű buktatók általában a beszerzés ellenőrzésének és a megfelelő szoftvernyilvántartásnak a hiányosságaihoz kapcsolódnak. (Kérjük, további információért olvassa el a „Szoftvergazdálkodási Útmutató” kiadványunkat.) A legtöbb cég által követett gyakorlat általában az alábbi okok miatt nem jogszerű:

- Nincs szoftvernyilvántartási szabályzata, illetve szoftvergazdálkodási eljárásai
- Az alkalmazottak korlátlan internet hozzáféréssel rendelkeznek
- Az alkalmazottak felé nincs egyértelmű iránymutatás az illegális szoftverek használatát (illetve annak következményeit) illetően
- A szoftver beszerzése nem legális módon történt
- Anélkül mentek végbe vállalatgyesülések és felvásárlások, hogy számbavették volna a „megörökölt” eszközöket, és nem ellenőrizték, hogy minden szoftver esetében rendelkezésre áll-e megfelelő licenc.

Fontos pontok

Amennyiben kellő figyelmet fordít ezekre a témakörökre, és támogatásuk érdekében kialakítja a megfelelő szabályozást, akkor ezzel biztos alapokra helyezi a szoftvereszközök kezelését.

Az is kiemelkedő jelentőségű kérdés, hogy hol történik ezeknek a szoftverlicencknek a beszerzése. Biztosnak kell lennie abban, hogy amit megvásárol, az valóban eredeti termék.

Vigyázzon a hamisítványokkal! Manapság a hamisított termékek már igen meggyőzőek, és nehéz őket az eredetitől megkülönböztetni. Jónéhány szervezet abban a hiedelemben vásárolja meg ezeket a termékeket, hogy az eredeti terméket veszi meg. Bár a hamisított termékek minősége esetleg nem tér el lényegesen az eredeti termékekétől, az ár mégis figyelmeztethet minket a csalásra. Amennyiben az ár „túl szép ahhoz, hogy igaz legyen”, valószínűleg hamisított termékkel van dolgunk. Az eredeti termékhez legbiztosabban a hivatalos kereskedőknél lehet hozzájutni. A szoftverkiadók minden esetben tudnak listát adni az engedéllyel rendelkező kereskedőkről.

Termékaktiváció

Ma már számos szoftvergyártó alkalmaz technikai eszközöket a kalózkodás elterjedésének megakadályozására. Az olyan technológiák, mint például a termékaktiváció, elősegítik a végfelhasználói licenck betartását, miközben a legális felhasználókra gyakorolt hatásuk csekély. A telepítési eljáráshoz hozzá-

adott egyetlen egyszerű lépés általában elég ahhoz, hogy biztosítsuk a szoftver teljeskörű használatát, és közben megakadályozzuk a termék jogosulatlan telepítését. A mai termékaktivációs technológiák gyorsak, nem zavaróak és nem sértik a felhasználó jogait. Elfogadottságuknak az a titka, hogy nem rónak felesleges terhet a legális felhasználókra.

Szoftvergazdálkodás

A legtöbb szervezet sikere nagy mértékben az alkalmazott szoftverektől függ. A körültekintő szoftvergazdálkodás hiánya adott esetben nemcsak azt jelentheti, hogy a vállalata technikai segítség nélkül marad, hanem azt is, hogy jogi bonyodalmak elé néz. Ha például a helyzet tisztázásáig egy hálózat használhatatlan, akkor ez súlyos csapást jelenthet a vállalkozás számára.

A körültekintő szoftvergazdálkodás egyik fontos lépése a személyi számítógépek használatát szabályozó vállalati politika kialakítása. Fontos, hogy ezzel a szabállyal minden munkatárs tisztában legyen és megértse esetleges be nem tartásának következményeit is. A javasolt politika megtekintéséhez látogassa meg a www.bsa.org honlapot és töltsse le a szoftvergazdálkodási tájékoztatónkat.

**További információk és
források**

Audit lefolytatása

A licenelési feltételeknek történő megfelelés nem merülhet ki abban, hogy a számítógépeinken futó valamennyi alkalmazásra/operációs rendszerre elegendő érvényes licenccel rendelkezünk. A jó szoftvergazdálkodás nélkülözhetetlen a mindennapi üzleti életben, és azt is biztosítja, hogy Ön a megfelelő típusú licencekkel rendelkezzen. Egyes időszakokban még az is előfordulhat, hogy a cég túl sok licenccel rendelkezik, mivel az alkalmazottak számítógépén több, nem használt alkalmazás is „porosodik”.

A szoftverek pontos áttekintése lehetővé teszi a szoftverköltéséget hatékonyabbá tételét, a szoftverek legkedvezőbb áron történő beszerzését, a felesleges alkalmazások eltávolítását és a jogkövető magatartást.

Első lépésként látogasson el az alábbi honlapra: <http://www.bsa.org>, majd további információért és helyi forrásokért válassza ki az országa szerinti oldalakat. A helyi oldalak további információkat tartalmaznak az adott országban elérhető forrásokról, melyek magánszemélyek és szervezetek számára biztosítanak információkat a licenelésről, valamint a szoftvergazdálkodási tudnivalók elérhetőségéről.